

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער

ממטח
המרכז לטכנולוגיה חינוכית

חידון התנ"ך לנוער, תשע"ה

חידון בכתב

לבתי הספר הממלכתיים

בנושא: ניבים וביטויים מן התנ"ך

מרכז החידון

איציק בן-אבי

מחברת השאלות

רחל בורובסקי

הוועדה הארצית

ד"ר רוני מגידוב, מרים בלומנטל, שלמה דנציגר, אביעד שלמה מוריה

© כל הזכויות שמורות

חידון בכתב לבתי הספר הממלכתיים

בנושא: ניבים וביטויים מן התנ"ך

שם התלמיד/ה: _____

שם בית הספר: _____

הכיתה: _____

זמן הבחינה: 45 דקות

ניקוד: _____

חומר הלימוד לחידון:

בראשית: פרקים יב-ג

שמות: פרקים א-כד, לא-לד

במדבר: פרקים יז, כ-כה, כז, לב

יהושע: פרקים א-יא, יד, כב-כד

שופטים: כל הספר

רות: כל הספר

לפניכם 25 שאלות. לכל שאלה ארבע תשובות אפשריות.

הקיפו בעיגול את התשובה הנכונה ביותר.

בהצלחה!

1. הצירוף "זְמַרְתָּ הָאָרֶץ" הוא כינוי למוצרים החקלאיים המאפיינים את ארץ ישראל: "מָעַט צָרִי וּמָעַט דָּבֶשׁ נִכְאֵת וְלֹט בְּטָנִים וּשְׁקָדִים." מי האיש שמנחה כזאת הובאה אליו?

- א. יוסף
- ב. יעקב
- ג. עגלון מלך מואב
- ד. בועז

2. מה נמכר תמורת נזיד עדשים?

- א. ברכה
- ב. בכורה
- ג. מערה
- ד. נער

3. באיזה אירוע אמרו בני העם: "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע"?

- א. בהכרזה על יציאת מצרים
- ב. בעת הציווי לחצות את ים סוף
- ג. בעת כריתת הברית בהר סיני
- ד. בעת כריתת הברית בגלגל

4. "סָדוּם וְעַמּוֹרָה" היו שתי ערים מקראיות מפורסמות שתושביהן חטאו מאוד. עד היום משתמשים בשמותיהן כדי לבטא אי סדר ומצב שאינו תקין. מה היה סופן של הערים האלה?

- א. הרס וחורבן
- ב. תושביהן חזרו בתשובה
- ג. תושביהן הוגלו
- ד. תושביהן נפלו בקרב

5. "חָרַב פִּיפְיֹת" היא חרב חדה מאוד משני צדיה. איזה שופט הושיע את עמו באמצעות חרב בעלת שתי פיות?

- א. שמשון
- ב. אהוד בן גרא
- ג. עתניאל בן קנז
- ד. שמגר בן ענת

6. לפני אחת ממכות מצרים נאמר למשה: "ולכל בני ישראל לא יחרץ קלב לשנו", כלומר, בני ישראל יהיו כה מוגנים מפני המכה עד כי אפילו הכלבים לא יאיימו לפגוע בהם. באיזו מכה מדובר?

- א. במכת ערוב
- ב. במכת ארבה
- ג. במכת חושך
- ד. במכת בכורות

7. מה היה עיסוקה של האישה שכונתה "אשת לפידות"?

- א. מיילדת
- ב. רועת צאן
- ג. מינקת
- ד. שופטת

8. בעקבות מה נאמר: "וימס לבב העם"?

- א. בעקבות התבוסה בעי
- ב. בראותם את מחנה מדיין בעמק
- ג. בעקבות התבוסה למלך ערד
- ד. בראותם את פרעה רודף אחריהם

9. על אדם חדש שרק הגיע לעיר תמהו: "האחד בא לגור וישפוט שפוט"? מיהו האדם?

- א. לוט
- ב. יעקב
- ג. אברהם
- ד. משה

10. דבר המתרחש מדי שנה בשנה מכונה במקרא: "מִיָּמִים יָמִימָה". מה מתרחש, במשך ארבעה ימים, "מִיָּמִים יָמִימָה"?

- א. בני ישראל קוראים את התורה
- ב. בנות ישראל מקוננות על בת יפתח
- ג. בני ישראל חוגגים את חג ה' בשילה
- ד. בני ישראל מזכירים את יציאת מצרים

11. את מי פגש אברהם במקום הנקרא "עמק שוה"?

- א. את מלך עמורה
- ב. את מלך סדום
- ג. את מלך גרר
- ד. את מלך שנער

12. על אדם שהוא כמו כל האנשים, אדם רגיל לגמרי, אומרים שהוא "כְּאָחַד הָאָדָם". מי חשש שהוא עתיד לאבד את כוחו ולהיות "כְּאָחַד הָאָדָם"?

- א. משה
- ב. שמשון
- ג. פרעה
- ד. יהושע

13. הביטוי "כְּלַחֲךָ הַשּׁוֹר" מתאר חיסול של דבר מה עד תום - עד שלא נשאר ממנו דבר. איזה עם הביע חשש שבני ישראל "יִלְחֲכוּ" [...] אֶת כָּל סְבִיבֵינוּ כְּלַחֲךָ הַשּׁוֹר אֶת יֶרֶק הַשָּׂדֶה"?

- א. מואב
- ב. מדיין
- ג. עמון
- ד. אדום

14. על פי דברי השכנות, רות טובה לנעמי יותר מ...

- א. מחלון וכליון
- ב. רחל ולאה
- ג. שבעה בנים
- ד. תמר

15. אחת המידות האלוהיות, שמשמעה "סבלנות" ו"סלחנות", היא:

- א. אֵל עֲלִיּוֹן
- ב. פִּקֵּד עֲוֹן
- ג. אֶרֶךְ אַפַּיִם
- ד. קִנְיַת שָׁמַיִם וָאָרֶץ

16. "חֲלִילָה לִי מַעֲשׂוֹת זֹאת", וּבִסְלַנֵּג שֶׁל יַמִּינוֹ: "אֵין מִצֵּב" ... לֵאמֹר הַצֵּעָה סִירֵב הַאִישׁ שֶׁאֵמַר זֹאת?

- א. להפוך קבוצת אנשים לעבדים
- ב. לשחרר עם של עבדים
- ג. למכור את אחיו לעבדות
- ד. לרמות את אחיו

17. "דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ" הִיא דֶּרֶךְ רֵאשִׁית, נֹחַה וַיִּשְׂרָה. לֵאמֹר מֶלֶךְ הַבְּטִיחַ מֹשֶׁה: "דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ נִלְךָ לֹא נִטָּה יָמִין וְשְׂמֹאל?"

- א. למלך מואב
- ב. למלך ערד
- ג. לפרעה מלך מצרים
- ד. למלך אדום

18. מִי הֶעִיד עַל עֲצֻמוֹ כִּי הוּא "לֹא אִישׁ דְּבָרִים" וְלֵאחֵר מִכֵּן הֹוֹכַח שֶׁבִּיכּוֹלְתּוֹ לֹמַר דְּבָרִים רַבִּים...?

- א. גדעון
- ב. יפתח
- ג. משה
- ד. יהושע

19. מִיֵּהִי הָאִישָׁה שֶׁהִבִּיעָה נֶאֱמָנוֹת מֹוֹחֶלֶטֶת לֵאִישָׁה אַחֶרֶת בְּאֹמְרָהּ: "אֵל אֲשֶׁר תִּלְכִּי אֵלֶיךָ"?

- א. נעמי
- ב. רות
- ג. בלהה
- ד. דינה

20. מִי אֵמַר שֶׁאַרְץ יִשְׂרָאֵל הִיא אַרְץ שֶׁקִּשָּׁה לַחֲיוֹת בָּהּ, אַרְץ מִסּוֹכְנֹת, "אַרְץ אֲכָלֶת יוֹשְׁבֵיהָ"?

- א. עכן
- ב. גדעון
- ג. כלב בן יפונה
- ד. עשרת המרגלים

21. מי ביקש לבדוק "הַפְּעֻקָּתָהּ?", כלומר, האם הדברים אכן כה חמורים?

- א. ה'
- ב. ראובן ושמעון
- ג. אלדד ומידד
- ד. כלב בן יפונה ויהושע בן נון

22. באילו מילים עודד ה' ובירך את יהושע?

- א. חֶזֶק וְאַמֶּץ
- ב. וְהִרְבֵּה אֲרֻבָּה אֶת זֶרְעֶךָ
- ג. יַעֲבֹדוך עַמִּים
- ד. עַל חֲרָבְךָ תִּחְיֶה

23. מי השתמש בביטוי "דֶּרֶךְ פֹּקֵבוֹ" בְּדַבְרוֹ עַל עַם יִשְׂרָאֵל?

- א. יתרו
- ב. מלכי-צדק
- ג. אדני-צדק
- ד. בלעם

24. אדם מסוים "דִּבֶּר קְשׁוֹת", כלומר באופן חריף ומאיים, אל אנשים אחרים. מי הם האנשים?

- א. עבדיו
- ב. אויביו
- ג. אחיו
- ד. הוריו

25. מהו הספר שמצווה להקדיש לו את כל הזמן וכל המרץ: "וְהִגִּיתָ בוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה"?

- א. ספר מלחמות ה'
- ב. ספר הישר
- ג. ספר התורה
- ד. ספר התפילה

אַז תַּצְלִיחַ אֶת דְּרַכְךָ וְאַז תִּשְׁכַּח...